

Рак Ю.І.,
Моїсєєва Ю.Ю., асистент
Красноармійський індустріальний інститут
ДВНЗ «Донецький національний технічний університет»

ІНВЕСТИЦІЙНА ПРИВАБЛИВІСТЬ ДОНЕЦЬКОГО РЕГІОНУ ДЛЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТОРІВ

На сучасному етапі розвитку світового господарства однією з найактуальніших проблем для країн з ринковою економікою та країн, що розвиваються, є залучення та ефективне використання іноземних інвестицій, оскільки вони зачіпають глибинні основи господарської діяльності, визначаючи процес економічного росту як окремих регіонів, так і країни в цілому, а також виступають найважливішим засобом забезпечення умов виходу зі сформованої економічної кризи, структурних зрушень у народному господарстві, забезпечення технічного прогресу, підвищення якісних показників господарської діяльності.

Сьогодні існує багато досліджень щодо стану іноземних інвестицій в Україні. Важливу роль у цій сфері відіграють праці сучасних вітчизняних вчених та практиків: В. Д. Базилевича, О. І. Баранівського, О. Г. Білоруса, Т.О.Білої, Д. Г. Лук'яненка, О. М. Мозгового, В. Є. Новицького, А. А. Пересади, Д. М. Черваньова, В. К. Черняка, О. Ю. Чубукової, В. Я. Шевчука, Г. К. Ялового та інших. Окремим питанням іноземних інвестицій на певних територіях країн присвячені праці зарубіжних економістів-науковців Н.Жек'є (Швейцарія), Я.Монкевича (Польща), Ж.Дюшена (Франція), Е.Лоувена (Німеччина), Р.Боліна (США), К.Міягіви та С.Наїто (Японія) та ін.

Цілями даної роботи є:

- розкриття понять іноземних інвестицій та інвестиційної привабливості України;

- дослідження інвестиційної привабливості Донецького регіону;
- визначення шляхів підвищення інвестиційної привабливості Донецького регіону для іноземних інвесторів.

Іноземні інвестиції - це вкладення за кордоном матеріальних і фінансових ресурсів, а також таких специфічних активів, як компетенція управляючих і технічні знання, які реалізуються через операції по налагоджуванню іноземного виробництва, в результаті чого встановлюється контроль над процесом прийняття рішень та передбачають в тій чи іншій мірі контроль інвестора за підприємством, в яке вони вкладені [5, с.225].

До держав, які потребують стабілізації національної економіки, належить і Україна, оскільки не має достатніх внутрішніх фінансових ресурсів для розв'язання економічних і соціальних проблем, через що наша економіка щорічно потребує майже 40 млрд. іноземних інвестицій.

Обсяги іноземних інвестицій в будь-якій країні визначаються її інвестиційною привабливістю - сукупністю політичних, соціальних, інституціональних, екологічних, макро- і мікроекономічних умов функціонування національної економіки, яка забезпечує стабільність інвестиційної діяльності вітчизняних і зарубіжних інвесторів .

Основними країнами-донорами інвестицій в Україну є Кіпр, Німеччина, Нідерланди, Російська федерація, Великобританія, Швеція, Австрія, Франція, США, Віргінські острови, Британські острови.

За статистичними даними іноземні інвестиції нерівномірно розподіляються по регіонах України. Найбільш привабливими у 2004-2009 рр. для іноземних інвестицій виявились: Західний регіон, Донецько-Придніпровський (Донецька, Луганська, Запорізька, Дніпропетровська області) та Південний регіон [8]. Велика частина іноземних інвестицій Донецької області (84%) сконцентрована в 5 містах (Донецьк, Макіївка, Артемівськ, Маріуполь, Єнакієво).

Приємно відмітити, що існує значна зацікавленість українських та зарубіжних компаній щодо розвитку бізнесу на території нашої області. Це

пояснюється досить значною інвестиційною привабливістю Донецького регіону: динамічним розвитком бізнесу, значним технологічним і кадровим потенціалом, а також розвинутою ринковою інфраструктурою, можливістю перспектив розвитку таких галузей, як енергетика, хімічна та нафтопереробна, машинобудівельна та харчова промисловості, наявністю унікальних рекреаційних зон, багатій мінерально-сировинної бази, виробничою потужністю вуглевидобувних підприємств, металургійної промисловості. Формування позитивного іміджу Донецької області в Україні та за кордоном, а також зміцнення економіки є спільним завданням влади, політиків та бізнесу. Донецька ТПП, зі свого боку, відкрита до міжнародної співпраці й готова всебічно сприяти як іноземним інвесторам, що планують розпочати бізнес в Донецькій області.

Яскравим прикладом ефективного впровадження в економіку Донецького регіону іноземних інвестицій, зокрема у сільське господарство, є діяльність підприємства «АПК-ІНВЕСТ» (інвестори Франції), та наявність значної пропозиції обладнання для шахт з боку підприємств США, Германії, Італії, Росії, Білорусі [9].

На жаль, останнім часом частка інвестиційного потенціалу області скоротилася з 7,61% - до 6,15%, а частка інвестиційного ризику зросла з 6,63% - до 7,37% [9], на що вплинули економічна криза, політична нестабільність, недосконалість законодавства, недостатнє інформаційне забезпечення, досить великий рівень корупції. Через це існує необхідність у створенні дієвої системи шляхів щодо покращення стану Донецького регіону і залучення більшого обсягу іноземних інвестицій: забезпечення політичної стабільності країни; здійснення реконструкції та технічного переобладнання шахт області, металургійних, хімічних виробництв на базі безвідходних, маловідходних та екологічно чистих технологій; надання потужного імпульсу у розвиток малоенергомістких виробництв середнього та точного машинобудування, автомобіле- та літакобудування; розробка системи стимулів спрямування іноземних капіталів в регіональній економіці (податкові канікули, спеціальні

митні режими тощо); налагодження транскордонного співробітництва; створення в Україні сучасної інфраструктури, включаючи транспорт, технічно оснащене складське господарство, телекомунікації, ділову інфраструктуру (офіси, ділові центри, банки даних та інші об'єкти) та побутовий сервіс.

Одним з механізмів перспективного розвитку і наступної трансформації промислового потенціалу області є реалізація Програми науково-технічного розвитку Донецької області на період до 2020 року.

Саме за нинішньої ситуації в Україні інвестиційна діяльність має стати однією з головних умов успішного розвитку економіки. Притік іноземних інвестицій в країну та її регіони зокрема значною мірою сприяє розвитку виробничих відносин, створенню нових робочих місць, розвитку інфраструктури.

Література

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 13.03.92 №2198-ХІІ
2. Закон України «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.96 №93/96 – ВР
3. Гаврилюк О. В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України // Фінанси України. — 2008. — № 2 (147). — С.68-81
4. Безродний В.П. Донеччина. Сучасний вимір. Книга друга., 2007.-256с.
5. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності. Інвестування: Навч. посіб./ Дука А.П. – К.: Каравела, 2007. – 424 с.
6. Плахій М.О. Вплив інвестиційної політики на економічний розвиток регіонів // Фінанси України - 2004 - № 8
7. Татаренко Н.О., Поручник А.М. Теорії інвестицій. - К.: КНЕУ, 2000. - 160с
- 8 www.ukrstat.gov.ua
- 9 Бельтюков Є.А., Некрасова Л.А., Дискіна А.А. Основні проблеми інвестування промислових підприємств/ Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Prom/2010_2/Beltyukov.pdf